ECOLOGISCH ONDERZOEK NATUURWETGEVING

Ecologische quickscan

Vellengastraat 18, Zwartebroek en Broekhuizenstraat 10 & Sanderstraat 1, Terschuur

In het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland

Auteur: Martin W. van den Hoorn
Datum oplevering: 12 juli 2021
EONW-rapport: EONW.RA2136.06
In opdracht van: Gemeente Barneveld

Citeren als:
Hoorn, M.W. van den, 2021. Ecologische quickscan Vellengastraat 18, Zwartebroek en Broekhuizenstraat 10 & Sanderstraat 1, Terschuur. In het kader van de Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland. Rapport EONW.RA2136.06. EONW|Ecologisch Onderzoek Natuurwetgeving.

© EONW|Ecologisch Onderzoek Natuurwetgeving 2021

Inhoud

1 Aanleiding, reikwijdte en werkwijze 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Onderzoeksvragen 3
1.3 Werkwijze 4
2 Plangebieden en voornemen 5
2.1 Plangebieden 5
3 Toetsingskader 8
3.1 De Wet natuurbescherming 8
3.2 Natuurnetwerk Nederland 9
4 Resultaten en effectenanalyse 11
4.1 Beschermde gebieden 11
4.2 Beschermde soorten 12
4.3 Houtopstanden 17
5 Toetsing 18
5.1 Beschermde gebieden 18
5.2 Beschermde soorten 18
5.3 Houtopstanden 19
6 Conclusies en aanbevelingen 20
6.1 Conclusies 20
6.2 Aanbevelingen 21
6.3 Samenvatting 21
7 Bronnen 22
Bijlage 1: Gegevens NDFF 23

1 Aanleiding, reikwijdte en werkwijze

1.1 Aanleiding

Gemeente Barneveld is voornemens om de schoolgebouwen aan de Vellengastraat 18 in Zwartbroek en de Broekhuizenstraat 10 in Terschuur te slopen, net als de gymzaal aan de Sanderstraat 1 in Zwartbroek. Voor het verkrijgen van de benodigde omgevingsvergunningen vraagt de gemeente Barneveld een ecologische quickscan. De gemeente heeft EONW verzocht deze quickscan uit te voeren.

Voorliggende rapportage toetst in hoeverre sloop mogelijk in strijd is met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming en/of mogelijk leidt tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze rapportage heeft ten aanzien van de Wet natuurbescherming het niveau van een quickscan. Een quickscan is een eerste verkenning naar het effect van voorziene werkzaamheden, activiteiten en ingrepen en bestaat uit een kort veldbezoek, aangevuld met een literatuuronderzoek. Uit een quickscan volgt:

- welke overtredingen van wet- en regelgeving zeker niet aan de orde zijn;
- welke overtredingen van wet- en regelgeving mogelijk wel aan de orde zijn;
- welke aanvullende onderzoeken en toetsingen nog nodig zijn om een definitieve toetsing aan de wet- en regelgeving te kunnen doen.

Een quickscan omvat geen gericht onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en heeft ten aanzien van Natura 2000 het niveau van een voortoets. Ook loopt een quickscan niet het afwegingskader ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland door.

1.2 Onderzoeksvragen

In deze rapportage komen de volgende onderzoeksvragen aan de orde:

- Wat is de afstand de plangebieden tot Natura 2000-gebieden?
- Wat is de afstand van de plangebieden tot Natuurnetwerk Nederland?
- Van welke beschermde flora- en fauna kan het voorkomen in plangebieden niet geheel worden uitgesloten?
- Zijn in de plangebieden houtopstanden aanwezig die vallen onder de Wet natuurbescherming?
- Kunnen de voorziene werkzaamheden, activiteiten en ingrepen mogelijk leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en/of houtopstanden?
- Kunnen de voorziene werkzaamheden, activiteiten en ingrepen mogelijk leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

- Is de hier gepresenteerde toetsing naar de effecten op beschermde gebieden afdoende of is een nadere diepgaandere analyse nodig in de vorm van een passende beoordeling?
- Is de hier gepresenteerde toetsing naar de effecten op beschermde soorten afdoende of is een nader specifiek onderzoek naar bepaalde soorten nodig?
- Is de hier gepresenteerde toetsing naar de effecten op Natuurnetwerk Nederland afdoende of is een nadere diepgaandere analyse nodig in de vorm van een Nee, tenzij-toets?

1.3 Werkwijze

De volgende werkwijze is gevolgd:

- Op 2 juli 2021 zijn de plangebieden en omgeving door M.W. van den Hoorn bezocht. Hierbij zijn alle aanwezige ruimtelijke structuren beoordeeld op geschiktheid voor door de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Van kenmerkende structuren zijn foto's gemaakt.
- De ligging van de plangebieden ten opzichte van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is opgezocht.
- Voor zover relevant is door middel van bronnenonderzoek onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van de plangebieden recentelijk zijn waargenomen. Hiervoor is op 09-07-2021 de Nationale Databank Flora en Fauna middels de applicatie quickscanhulp.nl geraadpleegd. Zie voor resultaten Bijlage 1.
- Aan de hand van het veldbezoek en het bronnenonderzoek is op grond van *expert judgement* een inschatting gemaakt van de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna.
- In samenspraak met de opdrachtgever zijn de werkzaamheden, activiteiten en ingrepen omschreven.
- Op grond van de omschreven werkzaamheden, activiteiten en ingrepen zijn de onderzoeksvragen beantwoord, en is advies gegeven voor te nemen vervolgstappen.

2 Plangebieden en voornemen

2.1 Plangebieden

2.1.1 Ligging

Deze quickscan beslaat twee plangebieden namelijk:

- Plangebied Zwartebroek: Vellengastraat 18, Zwartbroek (Afbeelding 1);
- Plangebied Terschuur: Broekhuizenstraat 10 en Sanderstraat 1, Terschuur (Afbeelding 2).

Beide plangebieden liggen in de gemeente Barneveld (provincie Gelderland).

Afbeelding 1. Ligging van plangebied Zwartebroek met de begrenzing in oranje weergegeven. © Ondergrond Publieke Dienstverlening op de Kaart Loket 2021.

Afbeelding 2. Ligging van plangebied Terschuur met de begrenzing in oranje weergegeven. © Ondergrond Publieke Dienstverlening op de Kaart Loket 2021.

2.1.2 Omschrijving plangebieden

Plangebied Zwartebroek

Het plangebied Zwartebroek bestaat uit een schoolplein met daarop een schoolgebouw en een fietsenhok/opslagruimte. Beide gebouwen hebben een plat dak. Het schoolgebouw is opgetrokken uit baksteen. Er is een aanbouw aanwezig met wanden van gladde platen. De school heeft in de muur een zeer beperkt aantal voor vleermuizen relevantie openingen. Aan de zuidzijde bestaat de gevel vrijwel geheel uit ramen. Langs de dakranden zijn boeiboorden van HPL-platen aanwezig. De muren van het fietsenhok/opslagruimte lijken steens. Aan de zijde van het schoolplein zijn is dit gebouwtje afgewerkt met hout. Het schoolplein is grotendeels verhard en voorzien van een paar speeltoestellen en een klein gazon. Het schoolplein wordt omgeven door een haag van haagbeuk (*Carpinus betulus*). Lokaal bestaat de haag uit Rhododendron (*Rhododendron sp.*), Spaanse aak (*Acer campestre*), vuurdoorn (*Pyracantha sp.*) en conifeer (*Thuja sp.*). Rond de school staan diverse bomen. Vier esdoorns (*Acer sp.*), een valse christusdoorn (*Gleditsia sp.*), drie meelbessen (*Sorbus sp.*) en drie (sier)appels (*Malus sp.*). Aan de zuidzijde is onder de bomen een groot gazon aanwezig.

Afbeelding 3. Impressie plangebied Zwartebroek. Boven impressie gebouwen en schoolplein. Onder impressie aanwezig groen.

Plangebied Terschuur

Het plangebied Terschuur bestaat uit een (school)plein met daar op een schoolgebouw, een gymzaal en een klein opslaghokje. Zowel het schoolgebouw is als de gymzaal zijn opgetrokken uit baksteen en voorzien van een groot aantal brede open stootvoegen. De dakranden zijn deels voorzien van HPL-boeiboorden en deels van een metalen dakstrips. Het kleine opslaghokje heeft alleen dakstrips. De school is in het groen gelegen en heeft aan de straatzijde een groot gazon met forse iepen (*Ulmus sp.*). Verder staat er een zomereik (*Quercus robur*), een els (*Alnus sp.*) en een esdoorn. Het schoolplein met speeltoestellen loopt door langs de gymzaal. Hier staan ook een aantal iepen, zomereiken en een ruwe berk (*Betula pendula*). Rond de gebouwen zijn er lage begroeiingen in de vorm van onder andere braam (*Rubus sp.*), gewone vlier (*Sambucus nigra*), laurierkers (*Prunus sp.*) en beuk (*Fagus sylvatica*). De gymzaal

Afbeelding 4. Impressie plangebied Terschuur. Boven impressie schoolgebouw en schoolplein. Onder impressie gymzaal.

grenst aan de achterzijde aan divers groen. Aan de straatzijde is er een blokhaag van groenblijvende zuurbes (*Berberis verruculosa*) en een drietal bolvormig gesnoeide trompetbomen (*Catalpa bignonioides*). Verder is er een heestervak met dwergmispel (*Cotoneaster sp.*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*), hazelaar (*Corylus avellana*) en rode kornoelje (*Cornus sanguinea*).

Afbeelding 5. Impressie aanwezig groen plangebied Terschuur. Boven impressie groen rond schoolplein. Onder impressie groen rond gymzaal.

2.1.3 Voornemen

De gemeente is voornemens om de aanwezige gebouwen te slopen. Herontwikkeling valt buiten de scope van deze quickscan.

3 Toetsingskader

3.1 De Wet natuurbescherming

3.1.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming is de Nederlandse implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, aangevuld met nationale bepalingen. Voor deze toetsing zijn de volgende drie onderdelen van de Wet natuurbescherming relevant:

- bescherming van Natura 2000-gebieden;
- bescherming van soorten;
- bescherming van houtopstanden.

In de wet is ook een zorgplicht opgenomen. Vanuit deze zorgplicht moeten handelingen achterwege blijven waarvan men kan vermoeden zij nadelige gevolgen kunnen hebben voor beschermde gebieden of soorten.

3.1.2 Bescherming van Natura 2000-gebieden

Vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn hebben de lidstaten de verplichting om Natura 2000-gebieden aan te wijzen. Elk Natura 2000-gebied heeft instandhoudingsdoelstellingen ten aanzien van:

- leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Vogelrichtlijn, en/of,
- natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig voor de uitvoering van de Habitatrichtlijn.

Verboden is elke activiteit (zowel binnen als buiten een Natura 2000-gebied) die de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of die een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. De activiteit kan alleen doorgang vinden als er een vergunning is verleend.

3.1.3 Bescherming van soorten

De soortbescherming van de Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes namelijk:

- beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn;
- beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn;
- beschermingsregime andere soorten.

Onder geen van deze beschermingsregimes is het toegestaan om dieren te doden of te vangen of hun nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te vernielen of te beschadigen. Nesten van de meeste vogelsoorten zijn alleen beschermd indien ze in gebruik zijn. Van sommige vogelsoorten is het nest het

gehele jaar door beschermd, ook als het tijdelijk niet in gebruik is. Soorten die vallen onder het beschermingsregime van de Vogel- en Habitatrichtlijn mogen niet opzettelijk worden verstoord. Voor de meeste vogels geldt dat dit wel is toegestaan zolang het (ver)storen geen wezenlijke invloed heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Soorten die vallen onder het beschermingsregime andere soorten mogen wel worden verstoord. Eieren van soorten die vallen onder het beschermingsregime van de Vogel- en Habitatrichtlijn mogen niet opzettelijk worden beschadigd, geraapt of worden vernield. Beschermde planten mogen niet worden geplukt, verzameld, afgesneden, ontworteld of vernield. Ontheven worden van de verbodsbepalingen of hiervan worden vrijgesteld kan alleen wanneer er voldaan wordt aan de volgende drie voorwaarden:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- er is geen negatief effect op de staat van instandhouding van de soort;
- er is voldaan aan de in de wet genoemde belangen.

Elke provincie hanteert een eigen lijst met (onder voorwaarden) van de Wet natuurbescherming vrijgestelde soorten.

3.1.4 Bescherming van houtopstanden

Een houtopstand beslaat een oppervlakte van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Het is verboden om een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen zonder daar melding van te doen. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Op het velverbod zijn een groot aantal uitzonderingen van toepassing die, wanneer nodig, in de effectenanalyse worden toegepast. Vrijstellingen gelden wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden, of deze nodig zijn voor aanleg en onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) bestaat uit planologisch beschermde gebieden die zijn aangewezen om ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. De wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland zijn door de provincies vastgelegd en mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten dan ook worden getoetst.

In de provincie Gelderland is het NNN onderverdeeld in het Geldersnatuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO). Het GNN bestaat enerzijds uit alle gebieden met een natuurbestemming binnen de voormalige Gelderse EHS en anderzijds uit het zoekgebied van 7300 ha voor 5300 ha nieuwe natuur. Het beleid met betrekking tot het GNN is ten eerste gericht op de bescherming en het herstel van de aanwezige natuurwaarden, ten tweede op de ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden.

De GO bestaat uit alle gebieden met een andere bestemming dan natuur binnen de voormalige Gelderse EHS. Het beleid met betrekking tot de GO is gericht op het versterken van de ecologische samenhang door de aanleg van ecologische verbindingszones, waaronder landgrensoverschrijdende klimaatcorridors. De ontwikkelingsdoelstelling is tweeledig: ontwikkeling van functies in combinatie met versterking van de kernkwaliteiten natuur en landschap. In de GO worden natuur- en landschapselementen aangelegd ter verbetering van de migratiemogelijkheden voor planten en dieren. Zowel door compensatie als verevening worden er nieuwe natuurelementen gerealiseerd. Na realisatie worden deze onderdelen toegevoegd aan het GNN. Bron: Omgevingsverordening Gelderland.

In dit hoofdstuk zijn regels en verbodsbepalingen vereenvoudigd weergegeven. Ook is niet alles uitputtend behandeld. Voor de exacte formulering van de regels en verbodsbepalingen wordt verwezen naar de formele wetteksten.

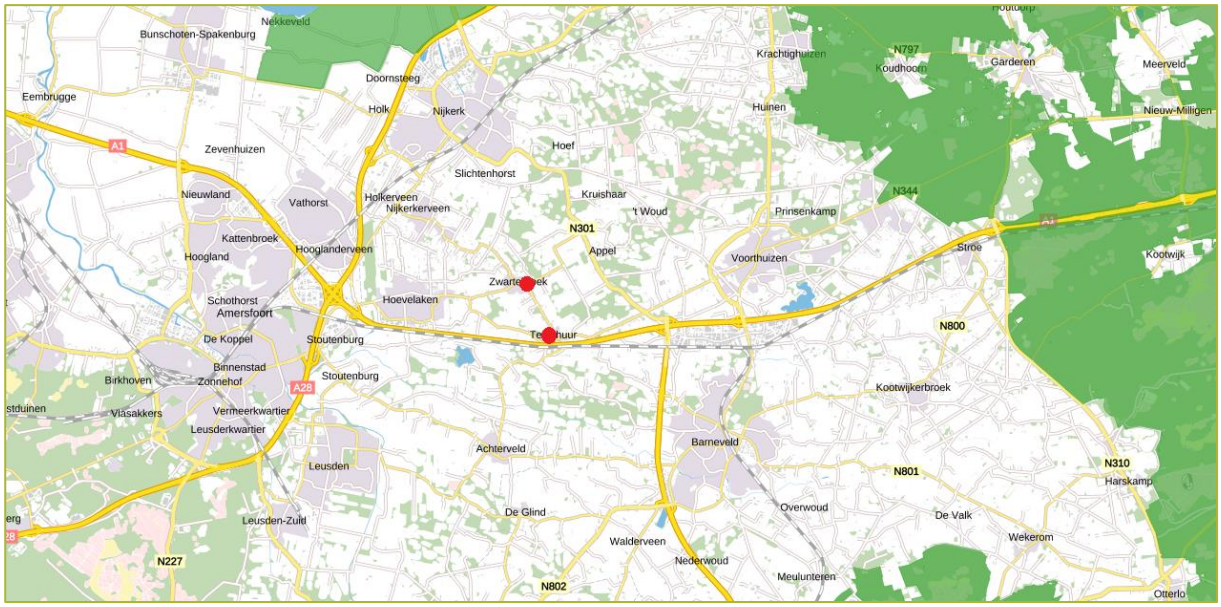
4 Resultaten en effectenanalyse

4.1 Beschermde gebieden

4.1.1 Natura 2000-gebieden

Resultaat

Plangebied Zwartebroek ligt op circa 7,1 km afstand van Natura 2000-gebied Arkenheem en op circa 8,7 km afstand van Natura 2000-gebied Veluwe. Plangebied Terschuur ligt op respectievelijk circa 8.7 en 9,0 km afstand van deze Natura 2000-gebieden (Afbeelding 6).

Afbeelding 6. Ligging van de beide plangebieden (rode stippen) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (groen). © Publieke Dienstverlening op de Kaart Loket 2021.

Effectenanalyse

Gezien de afstand van de plangebieden tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat werkzaamheden of activiteiten die samenhangen met sloop een direct hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Omdat de werkzaamheden beperkt van omvang zijn, zijn ook indirecte effecten in de vorm van extra stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats niet aan de orde. Ook voor een eventuele herontwikkeling op deze locaties in de vorm van een nieuw schoolgebouw of woningbouw kan worden gesteld dat (in)directe effecten niet aan de orde zijn.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging en effectenanalyse

Plangebied Zwartebroek ligt op circa 244 m afstand van de Groene Ontwikkelingszone (GO) en op circa 240 m van het Geldersnatuurnetwerk (GNN). Plangebied Terschuur ligt op respectievelijk

circa 315 m en 532 m afstand van deze Natuurnetwerkgebieden (Afbeelding 7). Omdat de plangebieden niet in het GO of GNN liggen, is een negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN als gevolg van de voorziene werkzaamheden niet aan de orde.

Afbeelding 7. Ligging van de beide plangebieden (oranje) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. De Groene Ontwikkelingszone is met lichtgroen weergegeven, het Geldersnatuurnetwerk met donkergroen. © Publieke Dienstverlening op de Kaart Loket 2021 en provincie Gelderland 2021.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Algemene vrijstelling

In de provincie Gelderland zijn de volgende soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de Wet natuurbescherming: bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*), kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), meerkikker (*Rana ridibunda*), middelste groene kikker/bastaardkikker (*Pelophylax* kl. *esculentus*), bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*), ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*), tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), woelrat (*Arvicola terrestris*), aardmuis (*Microtus agrestis*), dwergmuis (*Micromys minutus*), dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), veldmuis (*Microtus arvalis*), egel (*Erinaceus europeus*), vos (*Vulpes vulpes*), ree (*Capreolus capreolus*), haas (*Lepus europeus*) en konijn (*Oryctolagus cuniculus*). In deze beoordeling wordt dan ook niet op het voorkomen van deze soorten ingegaan.

4.2.2 Vogels

Resultaat

De bouw van de gebouwen maakt dat geen van de gebouwen geschikt is als nestplaats voor gierzwaluw (*Apus apus*) of huismus (*Passer domesticus*), of voor andere soorten waarvan het nest het gehele jaar beschermd is. Aanwijzingen voor de aanwezigheid van roofvogelnesten of roestplaatsen van uilen in het groen rond de gebouwen zijn niet aangetroffen. Voor vogels uit de zogenaamde “categorie-5” (dit zijn

vogels waarvan het nest bij gebrek aan alternatieve broedlocaties een jaarrond beschermde status heeft) zijn in het groen rond de gebouwen geen noemenswaardige nestelmogelijkheden aanwezig. Niet uitgesloten is dat, ondanks de drukte rond de gebouwen, op enig moment een algemene broedvogel uit stedelijk gebied in het plangebied tot broeden komt. Zo is boven een zonnewering in plangebied Terschuur een oud vogelnest aangetroffen (Afbeelding 8). Gezien het ontbreken van ballastgrind op de daken van alle betrokken gebouwen, is de aanwezigheid van dakbroedende soorten zoals scholekster (*Haematopus ostralegus*) redelijkerwijs uitgesloten.

Afbeelding 8. Vogelnest boven een zonnewering van de school in plangebied Terschuur.

Effectenanalyse

School van de gebouwen heeft geen effect op vogelsoorten waarvan het nest een jaarrond beschermde status heeft. Sloopwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat eieren van algemene soorten worden beschadigd of jonge dieren worden gedood. Verstoring van in gebruik zijnde vogelnesten kan worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren in de afwezigheid van functionele vogelnesten. Dit kan door te werken in de periode september-maart of door, vlak voordat de werkzaamheden beginnen, de plangebieden te (laten) controleren op de afwezigheid van nesten. Ook kan buiten het broedseizoen preventief groen worden verwijderd en kunnen geschikte nestlocaties in de gebouwen worden afgedicht zodat broeden wordt ontmoedigd of zelfs wordt voorkomen.

4.2.3 Vleermuizen

Resultaat

Gezien de ligging van de plangebieden en de waarnemingen uit de regio (zie Bijlage 1) kunnen in de plangebieden de volgende vleermuissoorten worden verwacht: gewone dwergvleermuis (*Pipistrelllus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*).

Plangebied Zwartbroek

Het schoolgebouw in Zwartbroek is maar matig geschikt voor vleermuizen. Openingen in de spouw zijn alleen beperkt aanwezig aan de westzijde en op een enkele plek aan de noordzijde. De oost- en zuidzijde bevatten geen voor vleermuizen geschikte openingen in de spouw. Ook de dakranden zijn strak afgewerkt

en wijken niet. Her en der zijn er lage stootvoegen vlak boven het maaiveld aanwezig, maar die worden als te laag beoordeeld. Een van de bomen op het schoolplein heeft een mogelijk voor vleermuizen geschikte holte (Afbeelding 9).

Afbeelding 9. Zeer beperkte mogelijkheden voor vleermuizen in plangebied Zwartebroek. Een enkele open stootvoeg (links), ruimte nabij een regenpijp (midden) en een mogelijk voor vleermuizen geschikte holte in een boom (rechts).

In dit plangebied worden in de school alleen zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis verwacht. Voor laatvlieger zijn alle aangetroffen openingen te klein. Mogelijk is de opening bij de regenpijp wel groot genoeg voor laatvlieger, maar bij gebruik door een grote soort als laatvlieger hadden toch sporen van gebruik aangetroffen moeten worden. De school heeft te weinig volume om als massawinter-verblijfplaats te fungeren. Indien de holte in de boom voldoende naar boven is doorgerot kan deze dienen als zomer-, paar- en winterverblijf voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Vanwege de beperkte aanwezigheid van groen en relatie tot de omgeving wordt gesteld dat het plangebied niet als essentieel foerageergebied kan fungeren. Lijnvormige elementen maken geen deel uit van het plangebied, waarmee ook de aanwezigheid van essentiële vliegroutes is uitgesloten.

Plangebied Terschuur

Zowel het schoolgebouw als de gymzaal zijn rijkelijk voorzien van grote, brede open stootvoegen waarmee het de gebouwen zeer geschikt zijn voor diverse vleermuissoorten. In beperkte mate is er ook ruimte onder de boeiboorden en wijken de daklijsten (Afbeelding 10). Verwacht kunnen worden: zomer-, kraam-, paar- en (massa)winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis en zomer-, kraam- en winterverblijfplaatsen van

Afbeelding 10. Ruime mogelijkheden voor vleermuizen in plangebied Terschuur. Veel ruime open stootvoegen (links), ruimte achter een boeiboord (midden) en een lokaal wijkende daklijst (rechts).

laatvlieger. Vanwege de ruime aanwezigheid van groen in relatie tot de omgeving wordt gesteld dat het plangebied mogelijk als essentieel foerageergebied kan fungeren. De bomenrij achter de gymzaal maakt deel uit van een langere aaneengesloten bomenrij, waarmee ook de aanwezigheid van essentiële vliegroutes net buiten het plangebied niet is uitgesloten.

Effectenanalyse

Plangebied Zwartbroek

Sloop van de school en kap van de boom met holte (mits de holte in de boom voldoende groot en naar boven is doorgerot) kan ertoe leiden dat verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan of dieren worden gedood. Een effect op essentiële foerageergebieden en vliegroutes is niet aan de orde.

Plangebied Terschuur

Sloop van de school en de gymzaal kan ertoe leiden dat verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan of dieren worden gedood. Grootschalige kap in of sterk aanlichten van het plangebied kan ertoe leiden dat essentiële foerageergebieden worden aangetast. Een eventuele vliegroute langs de bomenrij ten noorden van het plangebied zal van sloop geen nadelige gevolgen ondervinden. Ook het eventueel aanlichten van de bomenrij schaadt de functie van vliegroute niet, omdat deze aan de noordzijde voldoende donker blijft.

4.2.4 Marterachtigen, bever en eekhoorn

Resultaat

De gebouwen zijn niet toegankelijk voor marterachtigen. De steenmarter (*Martes foina*) wordt frequent in een bebouwde omgeving waargenomen. Van deze soort zijn in de plangebieden geen sporen aangetroffen. Toch is het niet uitgesloten dat de plangebieden deel uitmaken van het leefgebied van een steenmarter. De plangebieden zijn echter te klein om een wezenlijk onderdeel uit te maken van het leefgebied van deze soort. Voor de andere marterachtigen en eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) zijn de plangebieden te bebouwd en versteend om geschikt te zijn als wezenlijk onderdeel van hun leefgebied. De bomenrij ten noorden van plangebied Terschuur is wel geschikt als leefgebied voor marterachtigen en eekhoorn maar valt buiten de grenzen van het plangebied en grotendeels buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Voor bever (*Castor fiber*) zijn de plangebieden door het ontbreken van water geheel ongeschikt.

Effectenanalyse

De plangebieden kunnen fungeren als onderdeel van het foerageergebied van een steenmarter. Omdat de plangebieden te klein zijn om een wezenlijk onderdeel uit te kunnen maken van het leefgebied van een steenmarter is een negatief effect op eventueel aanwezige steenmarters niet aan de orde. Ook een effect op andere marterachtigen, eekhoorn en bever is niet aan de orde.

4.2.5 Hamster, slaapmuizen, spitsmuizen en ware muizen

Resultaat

De plangebieden liggen ver buiten de bekende verspreiding van hamster (*Cricetus cricetus*), hazelmuis

(*Muscardinus avellanarius*), eikelmuis (*Eliomys quercinus*), grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*) en veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*). De noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) komt voor in zeer natte, kruidenrijke vegetaties en de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) komt voor langs schone wateren met een rijke oevervegetatie. Deze biotopen komen niet voor in de plangebieden.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.6 Overige zoogdieren

Resultaat

De overige beschermde zoogdieren betreffen ofwel zeezoogdieren ofwel in het bos of open veld levende grote zoogdieren. De plangebieden zijn niet geschikt voor deze soorten.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.7 Amfibieën en vissen

Resultaat

Omdat de plangebieden geen water bevatten, is het voorkomen van niet vrijgestelde beschermde amfibieën en vissen uitgesloten. In de directe nabijheid van de plangebieden is ook geen voor deze soorten geschikt water aanwezig. Hiermee kan ook de aanwezigheid van overwinterende, niet vrijgestelde beschermde amfibieën in de plangebieden worden uitgesloten.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.8 Reptielen

Resultaat

De bebouwde, gecultiveerde omgeving maken de plangebieden ongeschikt als leefgebied voor reptielen.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.9 Libellen en dagvlinders

Resultaat

In de plangebieden komen geen voedselarme wateren of geschikte vegetaties voor die geschikt zijn als

leefgebied voor beschermde libellen en dagvlinders. Het voorkomen van beschermde libellen en dagvlinders kan daarom worden uitgesloten.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.10 Overige ongewervelden

Resultaat

In verband met het ontbreken van voor overige beschermde ongewervelden geschikte habitats in de plangebieden zoals voedselarm water, oude eiken en oude populieren kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden worden uitgesloten. Bovendien liggen de plangebieden ver buiten de bekende verspreiding van deze soorten en zijn een aanzienlijk deel van deze soorten in Nederland uitgestorven.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.2.11 Planten

Resultaat

Op grond van de voedselrijke en sterk gecultiveerde omstandigheden ter plekke worden de plangebieden als ongeschikt voor beschermde planten beoordeeld. Deze zijn ook niet uit de nabije omgeving bekend. Ook werden tijdens het veldbezoek geen beschermde planten aangetroffen.

Effectenanalyse

Omdat deze soorten in de plangebieden niet kunnen voorkomen is een negatief effect op deze soorten niet aan de orde.

4.3 Houtopstanden

De bescherming houtopstanden is gezien de ligging van de plangebieden binnen de bebouwde kom van Zwartebroek en Terschuur niet aan de orde.

5 Toetsing

5.1 Beschermde gebieden

5.1.1 Wet natuurbescherming

Gezien de afstand van de plangebieden tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat werkzaamheden of activiteiten die samenhangen met sloop een direct hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Omdat de werkzaamheden beperkt van omvang zijn, zijn ook indirecte effecten in de vorm van extra stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats niet aan de orde. Ook voor een eventuele herontwikkeling op deze locaties in de vorm van een nieuw schoolgebouw of woningbouw kan worden gesteld dat (in)directe effecten niet aan de orde zijn.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

De plangebieden liggen niet in Natuurnetwerk Nederland. Een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland is niet aan de orde.

5.2 Beschermde soorten

Beschermingsregime Vogelrichtlijn

- In de plangebieden zijn geen nesten van vogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn aanwezig.
- Aantasting van het leefgebied van “categorie-5 vogels” is niet aan de orde.
- Sloopwerkzaamheden en werkzaamheden nabij het groen in het broedseizoen kunnen leiden tot het verlies van nestplaatsen, het beschadigen van eieren of het doden van jonge vogels en kan daarmee een overtreding van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming inhouden.
- Verstoring van in gebruik zijnde vogelnesten, en hiermee een overtreding van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, kan worden voorkomen door werkzaamheden uit te voeren in de afwezigheid van functionele vogelnesten. Dit kan door te werken in de periode september-maart of door, vlak voordat de werkzaamheden beginnen, de plangebieden te (laten) controleren op de afwezigheid van nesten. Ook kan buiten het broedseizoen preventief groen worden verwijderd en kunnen geschikte nestlocaties in de gebouwen worden afgedicht, zodat broeden wordt ontmoedigd of zelfs wordt voorkomen.

Beschermingsregime Habitatrichtlijn

- Van de soorten die onder dit beschermingsregime vallen, kan alleen het voorkomen van meerdere vleermuissoorten niet worden uitgesloten.
- Sloopwerkzaamheden in beide plangebieden en kap van de boom met holte in plangebied Zwartebroek kunnen leiden tot het opzettelijk doden of verstoren van vleermuizen of tot het

beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en kunnen daarmee een overtreding van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming inhouden.

- Grootschalige kap in of sterk aanlichten van het plangebied Terschuur kan ertoe leiden dat essentiële foerageergebieden worden aangetast.
- Om het effect juist te kunnen afwegen is een nader onderzoek van de plangebieden naar het gebruik door vleermuizen noodzakelijk.

Beschermingsregime andere soorten

- Van de soorten die onder dit beschermingsregime vallen kan alleen het voorkomen diverse marterachtigen een eekhoorn niet worden uitgesloten. Omdat de plangebieden geen essentiële functies voor deze soorten vervullen, leiden werkzaamheden en activiteiten die samenhangen met sloop voor deze soorten niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.3 Houtopstanden

De bescherming houtopstanden is gezien de ligging van de plangebieden binnen de bebouwde kom van Zwartebroek en Terschuur niet aan de orde.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies

6.1.1 Beschermde gebieden

Wet natuurbescherming

Gezien de afstand van de plangebieden tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uitgesloten dat werkzaamheden of activiteiten die samenhangen met sloop een direct hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Omdat de werkzaamheden beperkt van omvang zijn, zijn ook indirecte effecten in de vorm van extra stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats niet aan de orde. Ook voor een eventuele herontwikkeling op deze locaties in de vorm van een nieuw schoolgebouw of woningbouw kan worden gesteld dat (in)directe effecten niet aan de orde zijn.

Natuurnetwerk Nederland

De plangebieden liggen niet in Natuurnetwerk Nederland. Een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland is niet aan de orde.

6.1.2 Beschermde soorten

Beschermingsregime Vogelrichtlijn

Een overtreding van de Wet natuurbescherming kan voor vogels geheel worden voorkomen door werkzaamheden uit te voeren in de afwezigheid van functionele vogelnesten. Dit kan door te werken in de periode september-maart of door, vlak voordat de werkzaamheden beginnen, de plangebieden te (laten) controleren op de afwezigheid van nesten. Ook kan buiten het broedseizoen preventief groen worden verwijderd en kunnen geschikte nestlocaties in de gebouwen worden afgedicht, zodat broeden wordt ontmoedigd of zelfs wordt voorkomen.

Beschermingsregime Habitatrichtlijn

De gebouw zijn op diverse plekken toegankelijk voor vleermuizen. Potenties zijn in plangebied Zwartebroek laag en in plangebied Terschuur hoog. In plangebied Zwartebroek is een boom mogelijk geschikt voor vleermuizen en plangebied Terschuur kan fungeren als essentieel foerageergebied.

Sloop- en/of kapwerkzaamheden kunnen leiden tot het opzettelijk doden of verstoren van vleermuizen, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen en kunnen een overtreding van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming inhouden. Om het effect juist te kunnen afwegen is een nader onderzoek naar het gebruik van het gebouw door vleermuizen noodzakelijk.

Vleermuisonderzoek – plangebied Zwartebroek

Op basis van de te verwachten soorten en functies moeten er volgens het Vleermuisprotocol 2021 in totaal vier bezoeken worden gebracht. Twee ochtendbezoeken in de periode 15 mei - 15 juli en twee nachtelijke bezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober. Gezien het oppervlak en de overzichtelijkheid

van het plangebied kunnen alle bezoeken met een persoon worden uitgevoerd. Tussen de bezoeken moet minimaal 20 dagen zitten.

Vleermuisonderzoek – plangebied Terschuur
Op basis van de te verwachten soorten en functies moeten er volgens het Vleermuisprotocol 2021 in totaal zes bezoeken worden gebracht. Twee avondbezoeken en een ochtendbezoek in de periode 15 mei - 15 juli, een nachtelijk bezoek rond middernacht in de periode 1 augustus – 10 september en twee nachtelijke bezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober, waarvan 1 rond middernacht en voor 10 september. Gezien het oppervlak en de onoverzichtelijkheid van het plangebied moeten de avondbezoeken met drie personen worden uitgevoerd. Ook wordt geadviseerd de ochtendronde met twee personen uit te voeren of twee separate ochtendronden uit te voeren. Tussen de bezoeken moet minimaal 20 dagen zitten

Beschermingsregime andere soorten
Van de soorten die onder dit beschermingsregime vallen kan alleen het voorkomen diverse marterachtigen en eekhoorn niet worden uitgesloten. Omdat het plangebied geen essentiële functies voor deze soorten vervult, leiden werkzaamheden en activiteiten die samenhangen met sloop voor deze soorten niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

6.1.3 Houtopstanden

Dit beschermingsregime is niet aan de orde.

6.2 Aanbevelingen

De verwachting is dat huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen door de ophanden zijnde energietransitie sterk onder druk komen te staan. Daarom wordt geadviseerd om in bij nieuwbouw voorzieningen voor deze soorten op te nemen. Hierbij kan worden gedacht aan ingemetselde nestkasten of vleermuisverblijven.

6.3 Samenvatting

Sloop- of verbouwingswerkzaamheden leiden niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien gebieden en houtopstanden. Ook is er geen conflict met Natuurnetwerk Nederland. Ten aanzien van de soortbescherming wordt geconcludeerd er een aanvullend onderzoek moet worden uitgevoerd naar gebruik van de plangebieden door vleermuizen.

7 Bronnen

www.quickscanhulp.nl

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vlinderstichting.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Gegevens NDFF

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
steenuil (s.l.)	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	0 - 1 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gentiaanblauwtje	Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Grote vos	Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Kempense heidelibel	Libellen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine ijsvogelvlinder	Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Poelkikker	Amfibieën	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	1 - 5 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Baardvleermuis/ Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Bever	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Myoot (soort onbekend)	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Oehoe	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	5 - 10 km
Rivierrombout	Libellen	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Sleedoornpage	Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-habitatrichtlijn	5 - 10 km
Zilveren maan	Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Zwarte wouw	Vogels	wnb-vogelrichtlijn	5 - 10 km

© NDFF - quickscanhulp.nl 9 juli 2021